

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2025/85

Karar Sayısı : 2025/79

Karar Tarihi : 27/3/2025

R.G. Tarih - Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 17. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu'nun 29/6/2006 tarihli ve 5536 sayılı Kanun'un 3. maddesiyle başlığı ile birlikte değiştirilen 106. maddesinin 28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Kanun'un 58. maddesiyle değiştirilen altıncı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "...*fiilen görev yapan*..." ibaresinin Anayasa'nın 2., 9., 10., 35., 49. ve 138. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Birinci sınıf hâkim olarak görev yapmakta iken emekli olan davacı tarafından ek tazminat ödenmesine ilişkin düzenlemeden yararlandırılması talebiyle yapılan başvurunun reddi üzerine açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 106. maddesinin altıncı fıkrası şöyledir;

"(Ek fıkra: 2/12/2014-6572/29 md.) (Değişik altıncı fıkra: 28/7/2024-7524/58 md.) Yargıtay Birinci Başkanı, Danıştay Başkanı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Yargıtay Birinci başkanvekilleri, Danıştay başkanvekilleri, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekili, Yargıtay ve Danıştay daire başkanları, Yargıtay ve Danıştay üyeleri ile Adalet Bakanlığı Müsteşarına (40.000); birinci sınıf hâkim ve savcılardan 103 üncü maddedeki aylık ödeme oranı % 86 olanlara ve Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu Teftiş Kurulunda fiilen görev yapan müfettişlere (35.000); diğer birinci sınıf hâkim ve savcılara (30.000); birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılara (26.000); diğer hâkim ve savcılara ise (22.500) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ek tazminat ödenir. Bu Kanuna tabi olan hâkim ve savcılardan Anayasa Mahkemesinde görev yapanlara ödenen aylık ek ödenek ve Uyuşmazlık Mahkemesinde görev yapanlara ödenen ödenek ile bu fıkroda belirlenen ek tazminattan yalnızca biri ve yüksek olanı ödenir."

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Cem GÜNDOĞDU tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un "Anayasaya aykırılığın mahkemelerce ileri sürülmesi" başlıklı 40. maddesinde Anayasa Mahkemesine itiraz yoluyla yapılacak başvurularda izlenecek yöntem belirtilmiştir. Söz konusu maddenin (1) numaralı fıkrasında, bir davaya bakmakta olan mahkemenin bu davada uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu fıkroda sayılan belgeleri dizi listesine bağlayarak Anayasa Mahkemesine göndereceği kurala bağlanmış; anılan fıkranın (a) bendinde de "İptali istenen kuralların Anayasanın

hangi maddelerine aykırı olduklarını açıklayan gerekçeli başvuru kararının aslı” Anayasa Mahkemesine gönderilecek belgeler arasında sayılmıştır. Maddenin (4) numaralı fıkrasında ise açık bir şekilde dayanaktan yoksun veya yöntemine uygun olmayan itiraz başvurularının Anayasa Mahkemesi tarafından esas incelemeye geçilmeksizin gerekçeleriyle reddedileceği hükme bağlanmıştır.

3. Anılan İçtüzük’ün 46. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde itiraz yoluna başvuran Mahkemenin gerekçeli kararında; Anayasa’ya aykırılıkları ileri sürülen hükümlerin her birinin Anayasa’nın hangi maddelerine, hangi nedenlerle aykırı olduğunun ayrı ayrı ve gerekçeleriyle birlikte açıkça gösterilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

4. İçtüzük’ün 49. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde de Anayasa Mahkemesince yapılan ilk incelemede başvuruda eksikliklerin bulunduğu tespit edilmesi hâlinde itiraz yoluna ilişkin işlerde esas incelemeye geçilmeksizin başvurunun reddine karar verileceği, (2) numaralı fıkrasında ise anılan (b) bendi uyarınca verilen kararın itiraz yoluna başvuran mahkemenin eksiklikleri tamamlayarak yeniden başvurmasına engel olmadığı belirtilmiştir.

5. Yapılan incelemede başvuru kararında itirazın konusu olarak 2802 sayılı Kanun’un 106. maddesinin altıncı fıkrasının metninin tümüne “...*fiilen görev yapan*...” ibaresinin koyu yazılması suretiyle yer verildiği, gerekçede ise ek tazminat ödenmesi için fiilen çalışma şartı getirilmesinin Anayasa’ya aykırı olduğunun ileri sürüldüğü, “Sonuç ve İstem” bölümünde de “...*fiilen görev yapan*...” ibaresi nedeniyle emekli hâkim ve savcılara ödeme yapılamadığı belirtildikten sonra tekrar fıkranın tümüne yer verilerek Anayasa’ya aykırılık iddiasında bulunulduğu görülmüştür. Bu itibarla anılan fıkranın tamamının mı yoksa fıkra da yer alan “...*fiilen görev yapan*...” ibaresinin mi iptalinin talep edildiğinin belirsiz olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla başvurunun yöntemine uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

6. Açıklanan nedenlerle 6216 sayılı Kanun’un 40. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine aykırı olduğu anlaşılan başvurunun 6216 sayılı Kanun’un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından reddi gerekir.

III. HÜKÜM

24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu’nun 29/6/2006 tarihli ve 5536 sayılı Kanun’un 3. maddesiyle başlığı ile birlikte değiştirilen 106. maddesinin 28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Kanun’un 58. maddesiyle değiştirilen altıncı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “...*fiilen görev yapan*...” ibaresinin iptaline karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusunun 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından REDDİNE 27/3/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Esas Sayısı : 2025/85

Karar Sayısı : 2025/79

Üye

Engin YILDIRIM

Üye

Rıdvan GÜLEÇ

Üye

Recai AKYEL

Üye

Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye

Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye

Selahaddin MENTEŞ

Üye

İrfan FİDAN

Üye

Kenan YAŞAR

Üye

Muhterem İNCE

Üye

Yılmaz AKÇİL

Üye

Ömer ÇINAR

Üye

Metin KIRATLI